

ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
 Л. Ф. Дячук
07.10.2026 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Методика
викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої
освіти: компетентнісне навчання, підтримка кожного учня та
безпечне середовище»

Розробник(и): ФОП Дячук Людмила Федорівна, РНОКПП 2384007045

Рецензент(и): Фізична особа підприємець Л. Ф. Дячук

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми - Клас сьогодні неоднорідний як ніколи: діти з різним рівнем підготовки після років дистанційного навчання, учні з особливими освітніми потребами, переміщені діти, підлітки з ознаками тривоги. Учителю будь-якого предмета, від математики до мистецтва, потрібна методика, яка тримає високий предметний рівень і водночас дає кожній дитині шанс досягти результату. Програма зосереджена на цьому балансі: сучасні фахові методики за Державним стандартом базової середньої освіти і модельними програмами поєднуються з прийомами диференціації, підтримки, подолання освітніх втрат і безпечного, доброзичливого середовища на уроці.

Цільова група: Учителі закладів загальної середньої освіти всіх предметів: математики, фізики, хімії, біології, географії, інформатики, технологій, української та іноземних мов, літератури, історії, громадянської освіти, мистецтва, а також учителі інтегрованих курсів і педагоги, які повертають до навчання учнів з освітніми втратами.

Професійний стандарт: «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)

Напрями підвищення кваліфікації (відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800):

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06-1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми - Програма реалізується дистанційно. Кожна тема поєднує предметну методику з практикою підтримки учнів: відеолекція, розбір навчальних ситуацій, добірка різнорівневих завдань, самостійна робота з методичними матеріалами і підсумкове завдання. Програма має модульну структуру: модулі відповідають напрямам підвищення кваліфікації, кожна тема модуля є логічно завершеним освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг в межах одного освітнього циклу формується накопиченням обраних тем. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Вид підвищення кваліфікації: курси (навчання за програмами підвищення кваліфікації)

Мета підвищення кваліфікації - Удосконалення предметно-методичної та інклюзивно-підтримувальної компетентностей учителя: опанування сучасних методик викладання навчальних предметів, диференційованого навчання, подолання освітніх втрат і створення безпечного освітнього середовища відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- оновити знання про вимоги Державного стандарту і модельних програм з предметів та їхнє відображення в календарному плануванні
- опанувати методики компетентнісного навчання предмета з урахуванням різного рівня підготовки учнів у класі
- освоїти прийоми діагностики та подолання освітніх втрат, диференціації завдань і підтримки учнів з особливими освітніми потребами на предметному уроці
- навчитися будувати безпечний і доброзичливий клімат уроку, у тому числі під час дистанційного навчання і в умовах воєнного стану
- застосовувати цифрові інструменти для навчання предмета так, щоб вони не поглиблювали нерівність між учнями
- удосконалити систему оцінювання, зворотного зв'язку та самооцінювання учнів

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- предметно-методична компетентність (A2)
- інклюзивна компетентність (B1)
- здатність до диференціації навчання та підтримки учнів з освітніми втратами
- інформаційно-цифрова компетентність (A3)
- емоційно-етична компетентність і безпека освітнього середовища (B2, B2)
- оцінювально-аналітична компетентність (Г1)
- здатність до навчання впродовж життя (Д1)

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Учителі зможуть викладати свій предмет на рівні вимог Державного стандарту, добираючи методики і завдання під реальний склад класу, помічати і компенсувати освітні втрати, підтримувати учнів з особливими освітніми потребами на звичайному уроці, доцільно застосовувати цифрові інструменти та створювати безпечне середовище, у якому кожна дитина досягає результату.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації - Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації - Сертифікат про

підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Модулі плану відповідають навчальним предметам і напрямам (математика, фізика та астрономія, хімія, біологія, географія, інформатика, технології, мови та література, історія, громадянська освіта, мистецтво тощо). Тема модуля є окремим освітнім компонентом обсягом від 2 до 30 годин; учитель обирає теми свого предмета і власних професійних потреб, проходити всі теми не обов'язково.

№	Модуль (напря́м)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.-макс.)	Усього, год (на тему, мін.-макс.)
1	Математика	17	1	1-29	2-30
2	Фізика/Астрономія	8	1	1-29	2-30
3	Хімія	3	1	1-29	2-30
4	Мова та література	34	1	1-29	2-30
5	Іноземні мови	47	1	1-29	2-30
6	Історія	17	1	1-29	2-30
7	Інформатика	10	1	1-29	2-30
8	Дистанційна освіта	14	1	1-29	2-30
9	Географія	15	1	1-29	2-30
10	Біологія, екологія	15	1	1-29	2-30
11	Технології/Трудове навчання	5	1	1-29	2-30
12	STEM	19	1	1-29	2-30
13	Онлайн сервіси. ІКТ	77	1	1-29	2-30
14	Природознавство	1	1	1-29	2-30
15	Етика	3	1	1-29	2-30
16	Природничі науки	11	1	1-29	2-30
17	Інженерна та комп'ютерна графіка	2	1	1-29	2-30
18	Економіка	2	1	1-29	2-30
19	Мистецтво/ОТМ	13	1	1-29	2-30
20	Громадянська освіта	14	1	1-29	2-30
21	Зарубіжна література	9	1	1-29	2-30
22	Довкілля	2	1	1-29	2-30
23	Правознавство	7	1	1-29	2-30
24	Українознавство	3	1	1-29	2-30
25	Пізнаємо природу	6	1	1-29	2-30
26	Філософія	4	1	1-29	2-30
27	Креслення	1	1	1-29	2-30
28	ІІІ	7	1	1-29	2-30
	Разом тем у програмі	366			

Перелік тем за модулями

Модуль 1. Математика (17 тем)

- Математика навколо нас: практичні кейси, дослідження та інтерактивні формати навчання
- Практико-орієнтоване навчання математики поза межами класу в умовах НУШ
- Урок, який пам'ятають: ігрові методики та інтерактиви з математики.
- Секрети мотивації: як закохати учнів у математику через нестандартні підходи та елементи цікавої математики
- Рефлексія, аналіз, обґрунтування на уроках математики у 8 класах НУШ
- Математика як тренажер для критичного мислення у 8 класах НУШ
- Геометрія через дослідження: активне навчання в 8 класі НУШ
- Калейдоскоп інструментів НУШ: новітні засоби для викладання математики в 7 класі
- 7 математичних елементів успіху для 7 класу. Або з чого розпочати введення НУШ в 7 класі

10. Використання інноваційних підходів на уроках алгебри і геометрії у 7 класах НУШ
11. Формування простого переходу від математики до алгебри та геометрії.
12. Математичні страхи та те, як з ними замиритися
13. Прикладні, інтегровані та компетентнісні задачі на уроках математики в НУШ
14. Методичні аспекти викладання алгебри та геометрії на початковому етапі вивчення у контексті вимог НУШ
15. Впровадження STEM підходів на уроках Математики
16. Сучасні підходи у вивченні математики
17. Організація ефективної роботи на уроках математики у початковій школі відповідно до вимог НУШ

Модуль 2. Фізика/Астрономія (8 тем)

1. Від шкільного експерименту до професії майбутнього: сучасний урок фізики в НУШ
2. Фізика, яка працює: від шкільного уроку до професії
3. Алгоритми, фейки й фізичні міфи: як працювати з медіаконтентом на уроці фізики.
4. Медіаграмотність в освіті: виклик часу та інструмент формування критичного мислення на уроках фізики
5. Фізика з легкістю: як зробити підготовку до уроків простою, структурованою та результативною
6. Ефективне використання часу й енергії вчителя фізики упродовж навчального року.
7. Модельні програми з фізики для 7-9 класів НУШ. Можливості альтернативних методів навчання.
8. Використання віртуального планетарію на уроках астрономії.

Модуль 3. Хімія (3 тем)

1. Практична хімія в школі: експерименти з доступних матеріалів
2. Хімія як пригода: безпечні досліди, що вражають
3. Розвиток дослідницьких навичок учнів через віртуальні експерименти на уроках хімії.

Модуль 4. Мова та література (34 тем)

1. Розмова про прочитане: урок літератури у 9 класі НУШ, де говорять учні, а їхнє мовлення стає оцінкою
2. Українська мова та література у 9 класі НУШ: навчальна дискусія, усна взаємодія і оцінка у свідоцтві досягнень
3. Мотивація до читання: нові підходи на уроках літератури
4. Українська мова та література: сучасний урок, який читають із задоволенням
5. Українська мова в повсякденні навчання. Боротьба з суржилом.
6. Сучасний урок української мови та літератури: діяльнісний підхід і практики успіху
7. Від “нудно” до “а давайте обговоримо”: сучасна подача української літератури.
8. Українська література очима підлітка: як змінити подачу, щоб вона стала зрозумілою тим, хто “не читає взагалі”
9. Урок-мозаїка: перетворюємо мовознавство на міжпредметну подорож.
10. Усна взаємодія на уроках мовно-літературної галузі
11. Практика розкриття гуманістичного потенціалу в учнів через слово на уроках літератури
12. Досліджую — розумію — ціную: уроки мови та літератури в НУШ
13. Уроки української літератури у 8 класах НУШ через призму емпатії.
14. Розвиток емоційно-вольової сфери дитини завдяки емпатії на уроках літератури: практичні аспекти.
15. Від гри до знань: ефективні форми ігрових технологій на уроках словесності
16. Лінгвоігри та командна робота на уроках словесності в середній та старшій школі.
17. НУШ в дії: практичні аспекти викладання на уроках літератури у 7 класах
18. Інтерактивні методи вивчення класичної та сучасної української літератури: роль гри, драматизації та рольових ігор
19. Сучасні методи викладання української літератури у 7 класі НУШ: інтерактивні та діяльнісні форми роботи.
20. Розвиток універсальних умінь через літературні уроки. НУШ.
21. Діяльнісний підхід на уроках літератури як середовище для формування наскрізних умінь в НУШ.
22. Форми, методи та прийоми усної та письмової взаємодії на уроках української мови та літератури у 7 класі НУШ.
23. Структура інтегрованого уроку. Розвиток компетентностей педагога мовно-літературної галузі.
24. Інтегровані уроки мовно-літературної галузі - вимога сучасності.
25. Штучний інтелект: помічник чи загроза для вчителів-словесників
26. Використання штучного інтелекту для створення творчих проєктів на уроках літератури.

27. Уроки української мови та літератури в 7 класах НУШ: особливості та можливості навчання та виховання
28. Формування навичок критичного мислення в учнів на уроках української мови і літератури: теоретичні аспекти і їх практичне втілення
29. Методи оцінювання компетентності з української мови на матеріалах різнотипних текстів.
30. Розвиток комунікативної та предметно-методичної компетентностей учителя мовно-літературної галузі
31. Нові підходи до викладання словесності в 5 класі НУШ
32. Практичні поради щодо застосування практики арттерапії на уроках української мови. Створення атмосфери розвитку в класі.
33. Розвиток суспільно-культурної компетентності на уроках мови та літератури.
34. Методики арттерапії на уроках української мови.

Модуль 5. Іноземні мови (47 тем)

1. «Я не математик»: як вчитель математики у 9 класі НУШ повертає учням впевненість перед вибором профілю
2. Математика у 9 класі НУШ: практичні задачі, фінансові розрахунки і мотивація тих, хто «не математик»
3. Клас, що заговорив: жива іноземна мова у 9 класі НУШ без страху помилки і мовчання на уроці
4. Іноземна мова у 9 класі НУШ: говоріння на кожному уроці, парна робота і впевнена усна відповідь
5. Урок німецької по-новому: критичне мислення, комунікація, команда і креативність.
6. Сучасні уроки іноземної в 9 класах НУШ: як навчити учнів презентувати своє майбутнє впевнено і цікаво
7. Сучасні методи викладання німецької мови: інтерактивні підходи.
8. Від граматики до живої мови: інструменти перетворення уроків іноземної мови на простір спілкування
9. Формування комунікативних навичок на уроках англійської мови: сучасні методи та стратегії
10. Інтерактив на уроках англійської у 8 класах НУШ: створюємо ефективне середовище для досягнення результатів учнями
11. Неформальний підхід до вивчення іноземних мов у 8 класі НУШ
12. Використання проєктної методики на уроках іноземної мови
13. Захопливі уроки англійської мови. Brain-based teaching and learning у 7 класах НУШ
14. Розвиток ефективної комунікації з учнями на уроках німецької мови. Техніки самоаналізу та рефлексії
15. Стратегії викладання іноземної мови: інтеграція нової лексики.
16. Сучасне викладання іноземної мови: нові підходи, інноваційна лексика.
17. Психологія навчання німецької мови.
18. Створення мовної атмосфери: гейміфікаційні техніки для залучення учнів до англійської мови.
19. Дієві гейміфікаційні інструменти при викладанні англійської мови
20. Мобільні додатки, онлайн-ресурси та інтерактивні методи для проведення уроків іноземної мови
21. Технології та інновації у вивченні німецької мови НУШ.
22. Цифрові технології та ІІІ на уроках англійської мови
23. Німецька мова в НУШ - ціннісний підхід до мотивації навчальної діяльності.
24. Німецька мова. НУШ 6 клас. Підвищення кваліфікації.
25. Англійська мова. НУШ 6 клас. Трансформуємо урок за допомогою дизайну навчання
26. Німецька мова в НУШ 6 клас : комплексний підхід до мотивації навчальної діяльності
27. Впровадження STEM підходів на уроках іноземної мови
28. Розширення можливостей учнів через англійську освіту: 5 клас у НУШ.
29. Креативні уроки іноземної мови. Освітній симпозіум для учнів: як, коли, навіщо.
30. Цікава французька мова. НУШ 5 клас
31. Цікава німецька. НУШ 5 клас
32. Німецька мова. Підвищення кваліфікації
33. Ефективне вивчення французької мови в НУШ.
34. Ефективні інструменти у викладанні німецької мови
35. Французька мова. Підвищення кваліфікації
36. Використання фото на уроках італійської мови.
37. Використання фото на уроках іспанської мови.
38. Використання фото на уроках французької мови.
39. Використання фото на уроках німецької мови.
40. Використання фото на уроках англійської мови.

41. Сучасна англійська. Нові методики читання дітей початкової школи.
42. Антистресова підготовка до ЗНО з Англійської мови.
43. Цікаві та ефективні уроки англійської мови у початковій школі. НУШ.
44. Аудіовізуалізація документів у викладанні іноземних мов.
45. Комунікативна компетентність учитель-учень. Ігрові методики на уроках іноземних мов.
46. Творче письмо на заняттях іноземної мови
47. Засоби мультимедія в організації змішаного навчання іноземної мови

Модуль 6. Історія (17 тем)

1. Від дат до досліджень: сучасні STEM-практики викладання історії в школі
2. STEM-орієнтовані та інтерактивні методики викладання історії в 9 класі
3. Ігрові технології на уроках історії та громадянської освіти
4. НУШ у 8 класі: історія, що формує ідентичність та компетентності
5. Методи та форми організації ефективної взаємодії на уроках історії у 7 класах НУШ
6. Історія України у 7 класах НУШ: вивчай, відкривай, досліджуй
7. Компетентісно-орієнтований потенціал уроку історії у 7 класі НУШ
8. Цифрові ресурси вчителя історії у 7 класі НУШ
9. Методи та практичні аспекти історії у 6 класах НУШ. Формування навичок міжпредметної інтеграції.
10. Конструювання та застосування компетентісно орієнтованих завдань з інтегрованих курсів історії 6 класів НУШ: методична скарбничка вчителя-предметника.
11. 6 клас НУШ: Інтегрований курс історії - нові підходи та методики роботи
12. Впровадження STEM підходів на уроках Історії
13. Підвищення ефективності дистанційних уроків історії за допомогою мобільних додатків: освіта у смартфоні
14. Вступ до історії. Підвищення кваліфікації
15. Практики екскурсійної роботи. Інтегровані уроки історії.
16. Формування предметної компетенції на заняттях з історії
17. Лайфахи сучасного вчителя на уроках історії та громадянської освіти

Модуль 7. Інформатика (10 тем)

1. Інформатика в НУШ: STEM-підходи, інтерактивні методики та практичні завдання
2. Сучасний урок інформатики в НУШ: цифрова безпека, медіаграмотність та практичні компетентності
3. Цифровий простір на уроках інформатики. Міжпредметні проекти, які змінюють навчання.
4. Цифровий простір: STEM-проекти в Python та 3D
5. Інформатика у 8 класах НУШ: інноваційний курс для сучасного покоління
6. Ігрові технології у викладанні інформатики: захоплюємо учнів у світ знань.
7. Методична скарбничка учителя інформатики
8. Інформатика НУШ у 7 класі: готуємося завчасно
9. Інтеграція штучного інтелекту в навчальні програми НУШ: нові можливості для викладання інформатики у 7 класах
10. Практична інформатика у сучасній школі

Модуль 8. Дистанційна освіта (14 тем)

1. Цифрова співпраця на уроці: як організувати групову роботу учнів за допомогою вебсервісів.
2. Від ідеї до спільного результату: вебсервіси для групової роботи, мозкового штурму та командних проектів учнів.
3. Інтерактивна книга як сучасний інструмент навчання: можливості та переваги.
4. Створення інтерактивних завдань в OurBoox і BookCreator: від ідеї до готового продукту
5. Інтерактивне навчання: розробляємо навчальні матеріали засобами сервісу Book Creator
6. Використання цифрових додатків та сервісів Google у роботі вчителя. Організація дистанційного та змішаного навчання за допомогою додатків Google
7. Онлайн дошки. Алгоритми роботи з сучасними онлайн інструментами в умовах змішаного навчання
8. Розвиток цифрових навичок учителя. Інтерактивні уроки з ThinkLink та Edpuzzle
9. Сервіси для змішаного навчання в умовах Воєнного стану. Classtime, Kahoot, Qizulet.
10. Навички та інтерактивні методи для дистанційного навчання. Синхронний та асинхронний формати онлайн-освіти
11. Змішане навчання в період воєнного стану з використанням інструментів Google та Microsoft 365
12. Організації діяльності практичного психолога ЗЗСО у формі змішаного навчання в період воєнного стану з використанням інструментів Google та Microsoft 365
13. Організація групової взаємодії учнів в умовах дистанційного навчання

14. Використання музейних експозицій для дистанційного навчання

Модуль 9. Географія (15 тем)

1. Коли географія відповідає на “чому”: компетентнісний підхід у навчанні 9 класу.
2. Географія, що пояснює світ: особливості курсу географії 9 класу НУШ
3. Географічні лайфхаки для вчителя: ІІІ, інтерактиви та дослідження на уроці
4. Географія України 8 клас: практичні прийоми та лайфхаки для вчителя географії. Як за допомогою ІІІ та інтерактивних методів розвивати критичне мислення та медіаграмотність учнів на уроках географії.
5. Від діалогу до відкриття світу: створюємо навчальне середовище співпраці на уроках географії
6. Групові форми роботи на уроках географії: від співпраці до дослідження світу
7. Сучасні методи навчання географії: від теорії до практики у 8 класах НУШ
8. Географія в 8 класі НУШ: нові підходи та можливості
9. Особливості оцінювання навчальних досягнень у природничій галузі за стандартами НУШ
10. Особливості оцінювання природничої галузі НУШ
11. Географія 6-7 клас НУШ. Практичні поради організації якісного освітнього процесу.
12. Використання дидактичних матеріалів на уроках географії в 7 класах НУШ
13. Викладання географії у 7-му класі НУШ в контексті новітніх освітніх трендів.
14. Особливості викладання географії у 7 класі НУШ
15. Способи оптимізації навчальної діяльності учнів на уроках географії

Модуль 10. Біологія, екологія (15 тем)

1. Біологія і екологія: дослідження просто неба для нового року
2. Екологічна освіта через проекти: від шкільного подвір'я до громади
3. Ігрові технології на уроках біології: перетворюємо розваги в результативне навчання.
4. Сучасні підходи до викладання біології у НУШ
5. Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках біології у 8 класі НУШ
6. Залучення через цікавість: ресурси для сучасного уроку біології.
7. Біологічне різноманіття та екологічні навички у школі: поєднання теорії з практикою:
8. Впровадження екологічних навичок у навчальному процесі.
9. Біологія в 7 класі НУШ. Зацікавлюючі елементи проведення уроків
10. Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках Біології та екології НУШ
11. Розкриття потенціалу розуму: методи ефективного запам'ятовування.
12. Трансформуємо освіту через творчість: як зробити уроки цікавими за допомогою лайфхаків.
13. Використання візуальних методів для залучення учнів та підвищення ефективності навчання
14. Основи роботи з платформою Moodle в умовах дистанційного змішаного навчання в ЗЗСО
15. Сервіси для онлайн мандрівок та дослідження світу

Модуль 11. Технології/Трудове навчання (5 тем)

1. Розвиток предметної компетентності. Проектно-технологічна діяльності на уроках трудового навчання.
2. Розвиток предметної компетентності. Проектно-технологічна діяльності на уроках Технології.
3. Впровадження STEM підходів на уроках ‘Трудове навчання’
4. Сучасні напрямки викладання handmade в трудовому навчанні.
5. Ігрові елементи та музичні руханки на уроках НУШ онлайн. Інструменти

Модуль 12. STEM (19 тем)

1. Від коду до числа й слова: як поєднати інформатику, математику та англійську у святковому форматі
2. Навчання через дію: уроки, які пробуджують інтерес до науки та винахідництва
3. Бінарний урок STEAM: Інформатика+Математика+Англійська мова. Створюємо інтерактивний адвент календар
4. Організація та проведення STEM-day у ліцеї - від ідеї до реалізації, від енергії до результату
5. Фізика технології команда: як створювати STEM-середовище у класі
6. Впровадження STEM-підходу в освітній процес природничої освітньої галузі
7. STEM-освіта в рамках НУШ: розвиток ключових навичок через інтерактивне та проблемне навчання
8. STEM-компетентності в НУШ: поєднання науково-технологічного підходу з основами нової шкільної програми.

9. STEM-технології як напрям модернізації освітнього середовища
10. Розвиток критичного мислення через виконання домашнього експерименту.
11. Конструювання уроків на засадах компетентнісного підходу у процесі викладання адаптаційного курсу „ПІЗНАЄМО ПРИРОДУ” у 5-6 класах
12. Проведення цікавих та пізнавальних уроків. Співпраця між учнями: проєктна діяльність, колективні дослідження, рольові ігри.
13. Покращення досвіду навчання: організація якісного освітнього процесу за допомогою Google.
14. Навчання в контексті STEM – освіти в школі
15. Проєктна діяльність під час змішаного навчання
16. Можливості сучасних технологій для реалізації нового змісту освіти
17. STEM-освіта у контексті викладання гуманітарних дисциплін
18. STEM: форма та зміст. Практичні настанови
19. Міжпредметна інтеграція як елемент сучасної освіти. STEM-підхід

Модуль 13. Онлайн сервіси. ІКТ (77 тем)

1. Гейміфікація навчання в НУШ: як перетворити урок на захопливу взаємодію
2. Інтерактивні цифрові платформи як інструмент активного навчання: Blooket, Gimkit, Flippity, Baamboozle.
3. Освіта, що захоплює: як поєднати гейміфікацію та штучний інтелект у класі.
4. Вчимося через гру: інтерактивні сценарії для сучасного уроку
5. Гейміфікація уроку: як створити вікторини, квести та escape-room онлайн
6. Практичне застосування геометричних побудов на конструкторському етапі проєктно-технологічної діяльності.
7. Розвиток цифрової компетентності педагога. Впровадження штучного інтелекту для розвитку творчих навичок учнів.
8. Цифровий імідж сучасного педагога. Створення блогу з Google-сервісами за три кроки.
9. Розвиток інноваційної компетентності. Природничі предмети з лепбук, кроссенс та антибук.
10. Розвиток цифрової компетентності педагога. Google-сервіси в роботі педагога: створення блогу за три кроки.
11. Цифрові застосунки для навчання природничих предметів. Книжкові інсталяції, печакуча, мудборд, тревел-бук.
12. Освітні застосунки та свіжі імпульси навчання
13. Використання сервісів «AhaSlides» та «Interacty». Створення онлайн-вправ та презентацій.
14. Інструменти та аспекти цифрових інновацій відповідно до типової програми МОН від 12.10.2022
15. Розвиток цифрового середовища Педагога. Технології та інформаційні ресурси.
16. Розвиток навичок роботи з сучасними інструментами. Створення навчального аудіо контенту.
17. Основи роботи з платформою Moodle в умовах дистанційного змішаного навчання в ЗФПО.
18. Основи роботи з платформою Moodle в умовах дистанційного змішаного навчання в ЗПТО.
19. Технологія подкастингу в освіті: як учителю її застосовувати?
20. Classtime, Edpuzzle, Kahoot, Zoom: Практичне застосування онлайн-інструментів під час дистанційного навчання.
21. Проєктна діяльність в умовах дистанційного навчання.
22. Технічно правильна організація дистанційного навчання, як запорука якісного уроку.
23. Взаємодія між учасниками освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.
24. Розвиток цифрових навичок педагога. Створення контенту для цікавого уроку.
25. Прості інтерактивні відео на уроці: як працювати й де застосовувати.
26. Створення дидактичних матеріалів для цікавого уроку. Інструменти bookcreator та ourboox.
27. Проведення насиченого та цікавого уроку. Інструменти презентації досягнень.
28. Застосунки для ефективної гейміфікації уроків.
29. Формувальне оцінювання учнів. Інструменти Classdojo
30. Використання QR кодів в освітньому процесі. Цифрова компетентність педагога
31. Інформаційно-цифрова компетентність педагога відповідно програми МОН
32. Платформи для дистанційного та змішаного навчання: практичний досвід
33. Використання онлайн-платформ у самоосвіті вчителя.
34. Освітні тренди в умовах розвитку цифрового суспільства
35. Програма для створення інтерактивних уроків у форматі Doodle Video.
36. Проведення інтерактивних занять у застосунку Microsoft TEAMS.
37. Інтерактивні заняття, навчання та перевірка знань. Онлайн-сервіси

38. Використання хмарних сервісів для організації якісного освітнього процесу. Microsoft, Google, MozaBook.
39. Цифрове середовище педагога. Office365 Teams
40. Ефективне навчання в форматі відеочеленджу.
41. Цифрові ресурси для вчителів початкових класів
42. Сервіси для створення інтерактивних навчальних матеріалів.
43. Застосунок Canva: сфери використання та можливості у навчанні.
44. Додатки Google для спільного використання
45. Інфографіка на уроках з використанням Canva.
46. Платформа Kahoot для змішаного навчання.
47. Інструменти візуалізації в роботі учителя на прикладі Piktochart, Wordart, карт розуму, Excel і Google таблиць. Інфографіка.
48. Навчання в соціальних мережах. Особливості організації та переваги.
49. Сервіс Quizlet. Створення тестів та інтерактивних карток.
50. Microsoft Office 365 для організації дистанційного навчання
51. Цифрові інструменти дистанційного навчання.
52. Інструменти та додатки для дистанційного уроку. Google Classroom, Mentimeter, Jamboard, Keep.
53. Електронні журнали МОН. Єдина державна система АІКОМ.
54. QR-code як помічник педагога. Абетка створення.
55. Інтернет - безпека. Захист особистої інформації.
56. Онлайн сервіси: платформа Office 365 та інструменти Microsoft Teams, Microsoft Forms.
57. Платформи Class Dojo, Padlet та Quiz Whizzer для учнів початкової школи.
58. Анкетування, тести та квести, вправи та завдання за допомогою Google форм.
59. Інструменти гейміфікації освітнього процесу.
60. Безкоштовні електронні журнали. Єдина система АІКОМ
61. Web ресурси у роботі педагога. Створення блогу.
62. GoogleClass-2: покрокова інструкція. Створення завдань, оцінювання та таймінг.
63. Інтерактивний прийом - «Метаплан»
64. Microsoft Publisher — інструмент для дистанційної роботи.
65. Використання Web 2.0 у формуванні навичок 21 століття у дітей початкової школи
66. Створення відеоуроків від А до Я: просто та цікаво
67. Створення відеоуроків від А до Я: просто та цікаво
68. Групова взаємодія під час дистанційного навчання
69. Використання Web 2.0 у формуванні навичок 21 століття у дітей початкової школи
70. Використання сучасних ІКТ під час дистанційного навчання
71. Перехід до електронних журналів та щоденників
72. Методичні лайфхаки інтерактивного уроку
73. Дистанційна освіта. Цифрові інструменти та додатки
74. Комікс та мультфільм за 10 хвилин: онлайн-сервіси для створення яскравих історій для цікавого уроку
75. Цифрові ресурси для організації співпраці молодших школярів в інтегрованому курсі “Я досліджую світ”
76. Як прокачати урок за допомогою Instagram та TikTok
77. Інструменти для цікавого дистанційного уроку

Модуль 14. Природознавство (1 тем)

1. Впровадження STEM підходів на уроках Природознавства

Модуль 15. Етика (3 тем)

1. Культура поваги в класі: практичні інструменти формування етичних норм учнів.
2. Цінності та гідність особистості як основа етичних норм
3. Етика. 6 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Модуль 16. Природничі науки (11 тем)

1. Від знань до компетентностей: як формувати природничу компетентність учнів на інтегрованих уроках.
2. Формування природничої компетентності учнів в умовах інтегрованого навчання природничої освітньої галузі
3. Спостереження без формальностей: практичні прийоми дослідження природи на уроках.
4. Методика проведення фенологічних спостережень
5. Створюємо власні освітні історії: від ідеї до яскравої презентації на уроках природничих дисциплін
6. Сторітелінг як спосіб формування компетентностей учнів на уроках природничих дисциплін

7. Якісне викладання природничих наук в умовах воєнного стану через зв'язок з іншими предметами.
8. Сервіси Google на уроках природничих наук. Організація колективної та індивідуальної діяльності учнів.
9. Досліджуємо світ в контексті природничих наук
10. Використання віртуального планетарію на уроках природознавства.
11. Ключові компетентності вчителя 'Пізнаємо природу'. НУШ 5 клас.

Модуль 17. Інженерна та комп'ютерна графіка (2 тем)

1. Інженерна та комп'ютерна графіка. Комп'ютерна інженерія. Підвищення кваліфікації.
2. Растрова графіка для створення інфографіки

Модуль 18. Економіка (2 тем)

1. Економіка. Підвищення кваліфікації.
2. Робочі аркуші. Організація продуктивного уроку економіки.

Модуль 19. Мистецтво/ОТМ (13 тем)

1. Твори, які говорять мовою образів: мистецтво як ключ до розуміння літератури.
2. Мистецтво як ілюстрація літератури: практичні інструменти для візуалізації
3. Практичний кейс: використання на уроках української літератури інтермедіальної компаративістики - різноаспектне мистецьке поєднання в одному творі.
4. Інтерактивні методи навчання через народне мистецтво для учнів 8 класів НУШ
5. Магія барв і символів: як викласти творчість Марії Примаченко сучасно і креативно
6. Впровадження STEM підходів на уроках Мистецтва/
7. Розширення можливостей учнів: підвищення кваліфікації в галузі музичного мистецтва.
8. Підвищення художньої майстерності: поглиблене навчання образотворчому мистецтву.
9. Інтегрований курс «Мистецтво»
10. Здобуття учнями компетентності культурної обізнаності та самовираження на уроках мистецтва у 5 класах НУШ.
11. Практики експериментальної роботи. Інтегровані уроки мистецтва
12. Інтегровані навчальні проекти. Як поєднати фізику та мистецтво
13. Використання онлайн-ресурсів для уроків Мистецтва.

Модуль 20. Громадянська освіта (14 тем)

1. Уроки історії, що виховують громадянина: практичні прийоми
2. Історія без зубріння дат: критичне мислення на уроках
3. Дискусія, рольова гра, командна робота: інтерактивні підходи до викладання громадянської освіти.
4. Інтерактивні методи викладання громадянської освіти у 8 класі.
5. Діяльнісний підхід через гру: сучасні методики для історичної галузі.
6. Прийоми та ресурси для реалізації наскрізних компетентностей у 8 класах НУШ громадянська та історична освітня галузь
7. Історія та громадянська освіта: нові підходи до формування компетентностей.
8. Стратегії та підходи до викладання курсів громадянської та історичної освітньої галузі циклу базового предметного навчання НУШ
9. Конструювання та оцінювання компетентнісних завдань з історії у 7 класі НУШ
10. Передача вчителем Патріотичного та мотивуючого настрою. Формування української ідентичності.
11. Нові практики національно-патріотичного виховання у ЗЗСО.
12. Громадянська освіта. Підвищення кваліфікації
13. Уроки 'громадянської освіти': цікавинки для вчителів та учнівства'
14. Духовно-моральне виховання дітей за Концепцією національно-патріотичного виховання в Україні

Модуль 21. Зарубіжна література (9 тем)

1. Зарубіжна література у 8 класі НУШ. Рефлексивні техніки для аналізу літературних персонажів та їхніх вчинків.
2. Інноваційні підходи до формування критичного мислення на уроках української мови та літератури.
3. Медіаграмотний компонент уроку літератури
4. Нетривіальне вивчення класиків і сучасників на уроках української літератури
5. Засоби та методики підвищення інтересу до читання на уроках української та зарубіжної літератури.
6. Мотивація учнів та учениць до читання в сучасних реаліях: стратегії та шляхи.
7. Основні компетентності, що формуються на уроках зарубіжної літератури у 5 класах НУШ.
8. Методи аналізу творів на уроках зарубіжної літератури.
9. Предметна компетентність на уроках зарубіжної літератури.

Модуль 22. Довкілля (2 тем)

1. Зацікавлюючі елементи на уроках природничого циклу
2. Формування екологічної свідомості учнів через інтеграцію екологічних навичок у курс 'Довкілля'. Практичні підходи до розвитку навичок екологічно відповідальної поведінки.

Модуль 23. Правознавство (7 тем)

1. Урок правознавства 2.0: інтерактив, візуалізація, цифрові інструменти
2. Палітра методів: як розмалювати урок правознавства.
3. Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках Правознавства НУШ
4. Впровадження STEM підходів на уроках Правознавства
5. Розвиток правових знань у ЗЗСО. ТОП 10 важливих питань для вчителя.
6. Розвиток комунікативних навичок толерантного спілкування, прийомів ефективної взаємодії та співпраці при викладанні правознавства.
7. Удосконалення знань з основ правового законодавства

Модуль 24. Українознавство (3 тем)

1. Українознавство в системі національного виховання
2. Національна ідентичність і європейські цінності.
3. Професійно-педагогічні компетентності викладачів Українознавства.

Модуль 25. Пізнаємо природу (6 тем)

1. Від спостереження до відкриття: як організувати дослідницьке навчання на уроках «Пізнаємо природу».
2. STEAM-освіта на уроках інтегрованого курсу 'Пізнаємо природу' як засіб формування ключових компетентностей здобувачів освіти НУШ
3. Діяльнісний підхід як середовище формування наскрізних вмінь на уроках природничого циклу НУШ
4. Ефективне використання наочності та візуалізації у процесі навчання природознавства за програмою НУШ для 5 класу.
5. Залучення учнів до вивчення природи через проектну діяльність в курсі 'Пізнаємо природу' НУШ для 5 класу.
6. Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках 'Пізнаємо природу' НУШ.

Модуль 26. Філософія (4 тем)

1. Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках Філософії НУШ
2. Філософія. Підвищення кваліфікації.
3. Розвиток педагогічної майстерності. Формування практично-філософської ерудиції сучасного вчителя.
4. Християнський гуманізм філософсько-педагогічного вчення П.Юркевича та його актуальність

Модуль 27. Креслення (1 тем)

1. Розвиток предметної компетентності. Проектно-технологічна діяльності при викладанні креслення.

Модуль 28. ІІІ (7 тем)

1. Штучний інтелект у школі: реальні сценарії економії часу вчителя
2. ІІІ-інструменти вчителя: планування, матеріали, перевірка за годину
3. Гейміфікація освітнього процесу в епоху штучного інтелекту
4. Освіта у стилі вау: інтерактивні вікторини та тести зі штучним інтелектом.
5. ІІІ канва для створення вікторин, квестів та тестів
6. Практичні кейси використання інструментів ІІІ на уроках. Розширення можливостей вчителя
7. Створення навчальних матеріалів на базі штучного інтелекту. Академічна доброчесність та ChatGPT

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Математика

Мета модуля: Підвищення методичної майстерності вчителів математики щодо формування предметних компетентностей.

Завдання модуля:

- Опанування прийомів активізації пізнавальної діяльності
- Вивчення сучасних платформ для вивчення математики

- Розвиток навичок підготовки до ДПА та ЗНО/НМТ
- Удосконалення методики викладання геометрії

Модуль 2. Фізика/Астрономія

Мета модуля: Підвищення фахової кваліфікації педагогів у сфері природничо-математичної освіти.

Завдання модуля:

- Дослідження сучасних фізичних теорій
- Використання симуляторів у викладанні астрономії
- Розробка методики практичних робіт

Модуль 3. Хімія

Мета модуля: Вдосконалення професійних навичок щодо організації хімічних експериментів.

Завдання модуля:

- Вивчення нових стандартів хімічної освіти
- Опанування навичок мікрохімічного аналізу
- Впровадження екологічних аспектів у вивчення хімії

Модуль 4. Мова та література

Мета модуля: Розвиток професійних філологічних компетентностей вчителів мови та літератури.

Завдання модуля:

- Вивчення нових тенденцій у сучасній літературі
- Опанування методів розвитку критичного читання
- Розробка сценаріїв інтегрованих уроків

Модуль 5. Іноземні мови

Мета модуля: Вдосконалення лінгводидактичної компетентності педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення сучасних методик викладання іноземних мов
- Опанування цифрових платформ для вивчення мов
- Розвиток навичок підготовки до міжнародних іспитів

Модуль 6. Історія

Мета модуля: Розвиток професійної майстерності педагогів-істориків у роботі з різними типами джерел.

Завдання модуля:

- Вивчення сучасних підходів до висвітлення історії України
- Опанування методик візуалізації історичних даних
- Розвиток критичного аналізу медіаповідомлень про минуле

Модуль 7. Інформатика

Мета модуля: Розвиток ІКТ-компетентності педагогів для викладання сучасних аспектів інформатики.

Завдання модуля:

- Вивчення мов програмування нового покоління
- Опанування інструментів кібергігієни
- Розробка методики викладання алгоритмізації

Модуль 8. Дистанційна освіта

Мета модуля: Вдосконалення навичок організації дистанційного освітнього процесу.

Завдання модуля:

- Опанування платформ для синхронної та асинхронної взаємодії
- Вивчення методів залучення учнів в онлайн-середовищі
- Розробка цифрових дидактичних матеріалів

Модуль 9. Географія

Мета модуля: Розвиток професійних компетентностей вчителів географії щодо сучасних методів дослідження Землі.

Завдання модуля:

- Вивчення глобальних екологічних трендів
- Опанування інструментів Google Earth для уроків
- Розробка картографічних проєктів з учнями

Модуль 10. Біологія, екологія

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання біологічних дисциплін у сучасних закладах освіти.

Завдання модуля:

- Вивчення нових досягнень у молекулярній біології
- Опанування методів проєктної діяльності в екології
- Розвиток навичок проведення біологічного експерименту

Модуль 11. Технології/Трудове навчання

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання технологічної освітньої галузі.

Завдання модуля:

- Опанування технік декорування та конструювання
- Вивчення основ графічного дизайну
- Розробка проєктів з виготовлення авторських виробів

Модуль 12. STEM

Мета модуля: Розвиток професійної майстерності педагогів щодо впровадження інструментів STEM-освіти в сучасних школах.

Завдання модуля:

- Вивчення світових трендів STEM-освіти
- Створення власних інтегрованих навчальних проєктів
- Опанування цифрових засобів вимірювання та моделювання
- Методична підтримка дослідницької активності учнів

Модуль 13. Онлайн сервіси. ІКТ

Мета модуля: Розвиток ІКТ-компетентності педагогічних працівників.

Завдання модуля:

- Вивчення інструментів для спільної роботи (Google Workspace)
- Опанування сервісів для гейміфікації (Kahoot, Wordwall)
- Розробка цифрових портфоліо вчителя та учня

Модуль 14. Природознавство

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання природознавства.

Завдання модуля:

- Вивчення методів моделювання природних явищ
- Опанування технік ведення щоденників спостережень

- Розробка екологічних стежок для учнів

Модуль 15. Етика

Мета модуля: Розвиток етичної компетентності педагогів та учнів.

Завдання модуля:

- Вивчення світових етичних систем та їх актуальності
- Опанування методів розвитку емпатії у дітей
- Розробка сценаріїв уроків-дискусій на гострі теми

Модуль 16. Природничі науки

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання інтегрованих природничих курсів.

Завдання модуля:

- Вивчення концепції інтегрованого навчання
- Опанування методів наукового пізнання природи
- Розробка кейс-уроків на стику наук

Модуль 17. Інженерна та комп'ютерна графіка

Мета модуля: Розвиток графічної грамотності та інженерних навичок педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення основ технічного дизайну
- Опанування методів візуалізації геометричних об'єктів
- Розробка проектів з інженерного конструювання

Модуль 18. Економіка

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання економічних дисциплін.

Завдання модуля:

- Вивчення основ банківської системи та інвестування
- Опанування методів бізнес-планування
- Розвиток навичок критичного аналізу ринкових процесів

Модуль 19. Мистецтво/ОТМ

Мета модуля: Вдосконалення фахових компетентностей вчителів мистецтва.

Завдання модуля:

- Вивчення сучасних мистецьких течій
- Опанування методів арт-терапії в освітньому процесі
- Розробка інтегрованих уроків-перформансів

Модуль 20. Громадянська освіта

Мета модуля: Розвиток професійної майстерності вчителів громадянської освіти.

Завдання модуля:

- Вивчення принципів правової держави та громадянського суспільства
- Опанування методів медіаграмотності та розпізнавання фейків
- Розробка проектів з вирішення локальних проблем громади

Модуль 21. Зарубіжна література

Мета модуля: Підвищення професійної філологічної кваліфікації педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення нових підходів до аналізу художнього твору
- Опанування методів розвитку естетичного смаку читачів
- Розробка сценаріїв літературних квестів та дискусій

Модуль 22. Довкілля

Мета модуля: Розвиток природничо-екологічної компетентності педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення методів польових досліджень з учнями
- Опанування технік «зеленого» офісу в школі
- Розробка сценаріїв уроків на природі

Модуль 23. Правознавство

Мета модуля: Підвищення професійної кваліфікації вчителів правознавства.

Завдання модуля:

- Вивчення оновленого законодавства у сфері освіти та захисту прав дитини
- Опанування методів проведення правових турнірів
- Розробка кейсів для аналізу правопорушень серед підлітків

Модуль 24. Українознавство

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання українознавчих дисциплін.

Завдання модуля:

- Вивчення символіки та звичаїв українського народу
- Опанування методів інтеграції українознавства в інші предмети
- Розробка сценаріїв народних свят та обрядів у школі

Модуль 25. Пізнаємо природу

Мета модуля: Вдосконалення методики викладання інтегрованого курсу в 5-6 класах.

Завдання модуля:

- Вивчення структури та змісту модельних програм курсу
- Опанування методів оцінювання дослідницьких умінь
- Розробка карт навчальних досягнень учнів

Модуль 26. Філософія

Мета модуля: Розвиток світоглядної компетентності педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення методик філософування з дітьми
- Опанування навичок модерації складних розмов
- Розробка матеріалів для розвитку критичного мислення

Модуль 27. Креслення

Мета модуля: Розвиток професійної графічної підготовки педагогів.

Завдання модуля:

- Вивчення державних стандартів оформлення креслень
- Опанування методів побудови аксонометричних проєкцій
- Розробка завдань на розвиток просторової уяви

Модуль 28. ШІ

Мета модуля: Розвиток цифрової компетентності в галузі штучного інтелекту.

Завдання модуля:

- Вивчення основ промпт-інжинірингу для вчителів
- Опанування сервісів для автоматичного створення презентацій
- Аналіз етичних ризиків використання ШІ учнями

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Барна І.В. Біологія: довідник школяра та абітурієнта / І. Барна. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 768 с.
2. Барна І.В. Загальна біологія: збірник задач. Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. 736 с.
3. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [монографія]. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
4. Богосвятська А.І. Методичні прийоми технології розвитку критичного мислення учнів через читання та письмо. Зарубіжна література в школах України, 2013. № 10. С. 20-25.
5. Богосвятська А.І. Технологія проблемного навчання і мислення на уроках літератури. Зарубіжна література в школах України, 2013. № 6. С. 28-32.
6. Вознюк О. В., Дубасенюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід: [монографія]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 684 с.
7. Гловацький С.В. Уроки інтегрованого курсу «Мистецтво». 1 клас: навчально-методичний посібник. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2019. 89 с.
8. Гловацький С.В. Уроки інтегрованого курсу «Мистецтво». 2 клас: навчально-методичний посібник. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2020. 104 с.
9. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна А. П. Етика ділового спілкування. Київ: Центр

навчальної літератури, 2019. 344 с.

10. Даниленко Л.І. Видатні українські вчені-біологи ХХ та початку ХХІ століття: метод. посіб. / Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Т.В. Громова та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2021. 118 с.
11. Даниленко Л.І. Таємниці природи: жива електрика (STEM-освіта на уроках біології): навч.-метод. посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2020. 76 с.
12. Етика ділового спілкування : навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. Київ: Магнолія, 2006, 2019. 312 с.
13. Європейське мовне портфоліо (методичний посібник). URL: <http://surl.li/eakzd>
14. Закони екології Коммонера. URL: https://pidru4niki.com/1960120837942/ekologiya/zakoni_ekologiyi_kommonera
15. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ: «Ексоб», 2002. 200 с.
16. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
17. Календар морально-патріотичних цінностей сучасного школяра: науково-методичний посібник / Н.М. Степанова, В.С. Кудін. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. 152 с.
18. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
19. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: <https://bit.ly/3Wl5vu3>
20. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28). С. 117-129.
21. Корчевська О.П. Навчаємо математики: методика роботи над задачами. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 160 с.
22. Крижанівський В.В. STEM-географія: навчально-методичний посібник. Частина 1. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР». 24 с.
23. Кубрак О. В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
24. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. Етика ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
25. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 320 с.
26. Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. Сучасність. 2000. № 4.
27. Підприємництво для школярів. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/pidpriemnictvo-dla-skolariv-modul-3>
28. Поченчук Г.М. Фінансові технології: розвиток і регулювання. Економіка і суспільство. 2017. №13. С. 1193-1200.
29. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
30. Савченко О.Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
31. Сенге П. П'ята дисципліна : мистецтво і практика організації, котра самонавчається. Київ : Олімп-бізнес, 2011. 408 с.
32. Стадніченко О. О. Роман Василя Шкляра «Чорний Ворон»: історична та художня правда. Вісник Запорізького національного університету. №2. 2010. С. 307-312.
33. Стіл Дж., Мередіт К., Темпл Ч. Методична система «Розвиток критичного мислення у навчанні різних предметів»: Підготовлено для проекту «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» / Науково-методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект». Київ: Міленіум, 2001. 104 с.
34. Стіл Дж., Мередіт К., Темпл Ч. Методична система «Розвиток критичного мислення у навчанні різних предметів»: Підготовлено для проекту «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» /

Науково-методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект». Київ: Міленіум, 2001. 104 с.

35. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. Кухаренко та ін. ; за ред. В. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2016. 284 с.
36. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт.кол. Київ, 2019. 272 с.
37. Фундаментальні цінності академічної доброчесності ; пер. з англ. ІІ Міжнародний центр академічної доброчесності. - 2019. - 39 с. - URL : <https://www.skcptic.in.ua/wp-content/uploads/Integ-Valucs-Ukr.pdf>
38. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>
39. Чернов Б.О., Корнєєв В.П. Методи навчання географії в школі. Київ, 173 с.
40. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71

Додаткова література:

1. Алексеєнко В. Роль малого бізнесу в економіці України. Економічний вісник університету : зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, 2009. Вип. 13.
2. Арват Ф. С., Коваленко Є. І., Кириленко С. В., Щербань П. М. Культура спілкування : навч. метод. посібник. Київ: ІЗМН, 1997. 328 с.
3. Богосвятська А.І. Формування системного і творчого мислення на уроках літератури. Зарубіжна література в школах України, 2014. № 9. С. 18-23.
4. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П., Сущенко І.М. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / За наук. ред. О.І.Пометун. Харків, 2007. 190 с.
5. Гловацький С.В. Уроки інтегрованого курсу «Мистецтво». 10 клас: навчально-методичний посібник. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2019. 156 с.
6. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2020. 444 с.
7. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 05.12.2015 № 389-VIII-XII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
8. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
9. Сучасні методики викладання біології в школі / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 175 с.
10. Фінансовий сенсей. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/finansovyy-sensey>
11. Щодо нагальних питань впровадження Закону України «Про повну загальну середню освіту» : лист МОН від 08.04.2020 №1/9-201. URL: <https://bit.ly/3wlUDiR>
12. Юр'єва Г. В. Компетентнісний підхід у навчанні Географія, 2018. № 19-20 (359-360). С. 14-17.